

Enying Város Önkormányzata

8130 Enying, Kossuth u. 26.

Tel./Fax: 22/372-002

pmhiv@enying.eu

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁRÓL 2008. ÉV

Beszámoló tartalma

I. Pénzbeli ellátások

- I.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- I.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzübeli támogatás
- I.3. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- I.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

II. Jegyzői hatáskörbe tartozó gyermekvédelmi hatósági intézkedések

- II.1. Védelembe vétel
- II.2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

III. Családi jogállás rendezése

IV. Városi Gyámhivatal tájékoztatója a hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatokról

V. Egyesített Szociális Intézmény értékelése a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátásokról

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

A gyermekvédelmi törvény valamint Enying Város Önkormányzatának 6/2006. (III.31.) sz. rendelete alapján adható pénzbeli ellátások városunkban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kiegészítő és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja a szociálisan hátrányos helyzetben élő családok támogatása a gyermek családi környezetben történő ellátásának elősegítése, illetve a gyermek családból történő kiemelésének megelőzése érdekében. A kedvezmény nem pénzbeli ellátást "csupán" ingyenes illetve kedvezményes étkezést illetve ingyenes tankönyvhöz való hozzájutást biztosít a kedvezményezettek részére.

A hatáskör gyakorlója 2006. január 1. napjától a jegyző.

A megállapítás a kérelem benyújtásával indul, melyre nemcsak a szülő, hanem más törvényes képviselő is jogosult. A kérelemhez a jogszabályban előírt nyilatkozatok, igazolások benyújtása szükséges. A kérelemben, illetve a vagyonyilatkozatban szereplő adatok valóságát környezettanulmány készítésével vizsgálható. A jogosultság elbírálása a család egy főre eső jövedelme alapján kerül elbírálásra.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása a kérelem benyújtásának napjától esedékes. A jogosultság időtartama 1 év, további jogosultság megállapításához új kérelmet kell benyújtani.

A 2008. évben 229 személy részére került megállapítása ez a támogatási forma. A támogatottak körében külön meg kell említeni a roma családokat, gyermekeket, akik viszonylag nagy százalékban vannak jelent a kedvezményezettek körében. A szülők legtöbbször jövedelemmel nem rendelkeznek, megélhetési forrásuk csak a családi pótlék és a gyermeknevelési támogatás, illetve GYED és az önkormányzattól kapott segélyek. Gyakori a kérelmezők között a gyermekét egyedül nevelő szülő is, egyre gyakoribb az olyan kérelem, ahol mindkét szülő munkanélküli.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás

Azon gyermekek után, akinek jogosultsága a tárgyév július 1. és november 1. napján fennáll, a mindenkori költségvetési törvény által megszabott mértékű egyszeri pénzbeli támogatás jár. Az egyszeri támogatás kifizetése Enying Város Szolgáltató Intézményének közreműködésével történik. Az járandóságukat augusztus illetve december hónapban vehették kézhez az érintettek. A támogatás összege 2008. évben gyermekenként 5500 Ft volt. A támogatásra felhasznált összeg éves szinten 4.939 Eft volt az elmúlt évben.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, nyugdíjszerű szociális pénzellátásban vagy időskorúak járadékában részesül. A jogosultságot a hivatal évente felülvizsgálja. 2008. évben egyetlen gyermek illetve annak gyámja részesült ebben az ellátási formában városunkban. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás címén 80 Eft került kifizetésre az elmúlt évben.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat Képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

Elsősorban azokat a családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás - miatt anyagi segítségre szorulnak.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tekintetében a hatáskör gyakorlója a polgármester.

A rendkívüli támogatás összege 4000 Ft-nál kevesebb és a mindenkori öregségi nyugdíj 115 %-nál magasabb összeg nem lehet. Egy család egy naptári éven belül maximum kétszer részesülhet e támogatásban. Azoknak a családoknak akik jogosultak rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a pénzbeli ellátás csak egyetlen alkalommal folyósítható.

2008. évben 45 személy részesült rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban. 18 család tekintetében került sor megállapításra, 6 esetben kellett a kérelmet a jövedelmi viszonyok vizsgálata alapján elutasítani. A felhasznált összeg 2008. évben 145 Eft volt, mely teljes egészében az önkormányzat költségvetését terheli.

II. JEGYZŐI HATÁSKÖRBE TARTOZÓ GYERMEKVÉDELMI HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK

2007. április 01. napjától, valamint 2008. évben a védelembe vétel, annak felülvizsgálata, megszüntetése, továbbá a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele, valamint a jegyzői feladat és hatáskörbe tartozó ügygondnok, eseti gondnok kirendelése, felmentése vonatkozásában felmerült feladatokat továbbra is a városi gyámhivatal munkatársai látják el, a fenti időponttól nincs önálló jegyzői gyámhatósági feladatokat ellátó ügyintéző.

A gyámhatósági iktatott ügyiratok (fő és alszám együttesen) száma (segélyek nélkül):

2007. évben: 189, a jogerős határozatok száma (szintén segélyek nélkül): 14 volt,

2008. évben: 313, a döntések száma (segélyek nélkül): 50 volt.

II./1. Védelembe vétel

A módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 68. § (1) bekezdése alapján, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A Gyvt. 68. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője – a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével – védelembe veheti továbbá

- a) a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút,
- b) a nyomozó hatósági nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,
- c) a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút.

A Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján a védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki, és szükség esetén ugyanezen jogszabályban felsorolt kötelezettségeket állapít meg a szülő, illetőleg a gyermek részére.

A Gyvt. 68. § (5) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője – kérelemre bármikor, hivatalból évente – felülvizsgálja a védelembe vétel indokoltságát.

2008. évben nyilvántartásba vett, védelembe vett kiskorúak száma: 9 fő. A tárgyévben megszűnt védelembe vétel (korábban védelembe vett kiskorúak) száma: 4 fő.

2008. december 31-én nyilvántartott védelembe vétel alatt álló kiskorúak száma: 11 fő, ebből szülőnek felróható magatartási okból 1 fő, gyermeknek felróható magatartási okból 2 fő, környezeti okból 5 fő, gyermek által elkövetett bűncselekmény miatt 3 fő állt védelembe vétel alatt. A Gyermekjóléti Szolgálat jelzése alapján 2008-ban 7 fő esetében került sor új védelembe vételre, ebből 6 esetben a védelembe vétel előtt – alapellátás keretében – már gondozta a családot a Gyermekjóléti Szolgálat.

Védelembe vétel keretében 6 esetben figyelmeztette a szülőt helytelen magatartásának megváltoztatására a gyámhatóság, valamint 8 esetben a gyermek számára – kifogásolt magatartásának megszüntetése érdekében – magatartási szabályokat is megállapított.

Előző év december 31-én nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma: 54 fő volt. 2008. évben nyilvántartásba vett veszélyeztetett kiskorúak száma: 28 fő, tárgyévben a nyilvántartásból törölt veszélyeztetett kiskorúak száma: 16 fő. 2008. december 31-én nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma: 66 fő. Ebből környezeti okból 35 fő, magatartási okból 27 fő, egészségi okból 4 fő veszélyeztetett.

Fentiekén túl a szülők alkoholizmusa miatt is veszélyeztetett kiskorúak száma: 1 fő, bántalmazás, testi, lelki (érzelmi) elhanyagolás miatt is veszélyeztetett kiskorúak száma összesen: 43 fő, lakáskörülmények miatt is veszélyeztetett: 21 fő. Összesen 32 családban éltek veszélyeztetett kiskorúak.

II./2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Ideiglenes hatályú elhelyezésre 2008. évben 1 kiskorú esetében került sor, melynek felülvizsgálata során az ideiglenes hatályú elhelyezést megszüntette a gyámhivatal.

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség – az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt – gyermekotthonban helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt. Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésben jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

III. CSALÁDI JOGÁLLÁS RENDEZÉSE

Az anyakönyvvezető apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születéséről megküldött értesítését követően a jegyző tájékoztatja az anyát arról, hogy az apai elismerő nyilatkozat felvételére bármely települési önkormányzat jegyzője, illetve bármely városi gyámhivatal illetékes. Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő 30 napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja el.

2008. évben 5 esetben küldött értesítést az anyakönyvvezető a települési önkormányzat jegyzője részére rendezetlen családi jogállású gyermek születéséről, ebből 1 esetben került sor az értesítést követően jegyzői hatáskörben teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére. A családi jogállás rendezése ügyében a fennmaradó esetekben a városi gyámhivatal rendelkezik hatáskörrel a további intézkedésre.

Enying, 2009. március 19.

 Józsa Istvánné
 gyámügyi ügyintéző

Tájékoztató az Enying Városi Gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatokról, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátására vonatkozó átfogó értékeléshez

Enying Város Gyámhivatalának (Enying, Kossuth u. 22.) illetékességi területe 2008. évben az alábbi településekre terjedt ki.:

- Enying,
- Dég,
- Lajoskomárom,
- Lepsény,
- Mezőkomárom,
- Szabadhidvég.

A városi gyámhivatalban 1 fő hivatalvezető, és 2 fő gyámügyi ügyintéző látja el a feladatokat.

A városi gyámhivatalban 2008. évben iktatott gyámhatósági ügyiratok száma (fő szám és alszám együttesen) 3.220 db, a döntések száma: 484 volt.

A városi gyámhivatal feladat- és hatáskörét alapvetően - tételes felsorolásban – 2007. január 1-jétől a 331/2006.(XII.23.) Kormányrendelet tartalmazza, de kiemelt feladatokat határoz meg a módosított 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (Gyer.), a módosított 1959. évi IV. törvény (Ptk.), továbbá a módosított 1952. évi IV. tv. (Csjt.) is.

A városi gyámhivatal feladat- és hatásköréből - a teljesség igénye nélkül – az alábbiakban felsorolt fontos területeket célszerű kiemelni, amelyek az ügyintézés során a jogszabályok szerinti kötelezettségek biztosítása, illetőleg a lehető legrövidebb ügyintézési határidő biztosítása érdekében továbbra is fokozottabb odafigyelést és többletmunkát igényelnek.

- 1./ Gyermekvédelem : - ideiglenes hatályú elhelyezések felülvizsgálata,
 - átmeneti vagy tartós nevelésbe vétel, és ezek felülvizsgálata, - a feltételek fennállása esetén – megszüntetése,
 - gondozási díj fizetési kötelezettség megállapítása, illetve megszüntetése,
 - utógondozás, utógondozói ellátás.

- 2./ Pénzbeli támogatások: - otthonteremtési támogatás megállapítása,
 - (ez a támogatás a nagykorúvá vált átmeneti, vagy tartós neveltek részére adható)
 - gyermektartásdíj megelőlegezése.

- 3./ Családi jogállás rendezése /ezen belül elsősorban a családi jogállás megállapítására irányuló perek megindításához hozzájárulás cselekvőképtelen jogosult esetén, továbbá képzelt személy szülőként történő bejegyzése, meghatározott esetben teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele/
- 4./ Örökbefogadás: - örökbefogadni szándékozók alkalmasságáról döntés,
 - gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása,
 - örökbefogadás engedélyezése,
 - örökbefogadás felbontása felek kérelmére.
- 5./ Perindítás, perkezdeményezés:
 - meghatározott feltételek fennállása esetén gyermekelhelyezés, ill. annak megváltoztatása iránt,
 - szülői felügyeleti jog megszüntetése, vagy visszaállítása iránt,
 - szintén meghatározott feltételek fennállása esetén cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés, annak felülvizsgálata, megszüntetése iránt,
 - számadási kötelezettség, számadás helyességének megállapítása iránt.
- 6./ Szülői felügyeleti jog:
 - kapcsolattartás szabályozása, bíróság, vagy gyámhivatal által már korábban szabályozott kapcsolattartás végrehajtása,
 - gyermek családbafogadásához hozzájárulás,
 - 16. életévét betöltött gyermek házasságkötésének engedélyezése,
 - szülői ház elhagyásának engedélyezése, ill. annak visszavonása.
- 7./ Gyámság, gondnokság:
 - a feltételek fennállása esetén gyermek részére gyám, hivatásos gyám kirendelése, tevékenységének irányítása, felügyelete, gyám, hivatásos gyám felmentése, felfüggesztése, vagy elmozdítása.
 - gondnok (hivatásos gondnok) kirendelése, irányítása, felügyelete, gondnok, (hiv. gondnok) felmentése, felfüggesztése, vagy elmozdítása,
 - meghatározott esetekben zárgondnok, ideiglenes gondnok, eseti gondnok, ügygondnok, méhmagzat gondnok kirendelése, felmentése.
- 8./ Vagyonkezelés:
 - döntés a gyermekek, ill. a gondnokoltak készpénzvagyonának gyámi fenntartásos betétben történő elhelyezéséről és felhasználásáról, befektetéséről,
 - rendszeres és eseti számadás, végszámadás elbírálása,
 - gyermekek és gondnokoltak ingó- és ingatlan vagyonával és vagyoni értékű jogával kapcsolatos ügyekben közreműködés.

A városi gyámhivatal illetékességi területén 2008. évben az ideiglenes hatályú elhelyezések kötelező gyámhivatali felülvizsgálata ügyében 4 gyermek esetében kellett dönten a gyermek további sorsáról. Ebből 1 gyermek esetében kellett elrendelni az átmeneti nevelést, 2 gyermek esetében került sor az eljárás megszüntetésére védelembe vételi eljárás vagy gyermekjóléti alapellátás kezdeményezésével, és 1 gyermek esetében családba fogadás kezdeményezésével. Az ideiglenes hatályú elhelyezéseket követő gyámhivatali felülvizsgálatok 2008. évben 3 fővel kevesebb gyermeket érintettek, azonban az adott esetekben, a családon belül előforduló problémák, a körülmények teljes körű, részletes feltárása lényegesen több munkát és ezzel együtt több időt is igényeltek.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésben jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

2008. év december 31-én az átmeneti neveltek száma összesen: 40 fő volt, tartós nevelt gyermek: 2 fő.

Ez az összesített adat a teljes illetékességi területünkön az előző évek során már átmeneti, ill. tartós nevelésbe vett gyermekek számát, valamint a 2008-ban átmeneti, ill. tartós nevelésbe vett gyermekek számát is tartalmazza. A fenti adat magában foglalja a más gyámhivatalok által illetékesség változás miatt áttett átmeneti neveltek számát is. 2008. évben újabb 2 fő enyingeri állandó bejelentett lakóhelyű gyermek átmeneti nevelésbe vételére került sor.

A 40 fő átmeneti nevelt gyermek azért tekintendő nagyon magas létszámnak, mert ezekben az esetekben – a tartós neveltekkel szemben - van ugyan családi háttér, tehát élnek a szülők és más egyéb nagykorú családtagok, azonban nincs olyan személy a rokonságban, aki az adott életszakaszban alkalmas lenne a gyermek gondozására, nevelésére. A gyámhivatalnak kiemelt feladatát képezi, hogy rendszeresen vizsgálja a szülők életvitelének, körülményeinek, magatartásának alakulását annak érdekében, hogy – a feltételek fennállása esetén – visszakerüljenek a gyermekek a saját vérszerinti családjukba, vagy ha erre nincs lehetőség, akkor örökbefogadhatónak nyilvánításukat követően arra alkalmas örökbefogadó családnál nevelkedhessenek. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a gyermekek csak annyi időt töltsenek átmeneti neveltként, intézményi gondoskodás alatt, amennyit feltétlenül szükséges. Ennek érdekében azonban a gyermekvédelem valamennyi területén szükséges a fokozottabb odafigyelés és támogatás azoknak a családoknak is, ahonnan korábban kiemelte a gyámhivatal a gyermeket.

2008. évben még csak az új átmeneti nevelésbe vételeknél kellett tárgyalást tartania a gyámhivatalnak, 2009. január 01. napjától azonban a jogszabályi változások alapján valamennyi rendszeres felülvizsgálat esetében tárgyalást tart a gyámhivatal, ezzel is elősegítve, hogy a gyermekkel és a vérszerinti családdal foglalkozó szakemberek együttesen, személyesen is megbeszéljék a felmerült problémákat.

Az átmeneti neveltek esetében - a felülvizsgálatokon kívül - továbbra is egész évben rendszeres, és jelentős mértékű feladattömeget jelent az átmeneti neveltek vagyoni és egyéb ügyeinek intézése, pld. zsebpénz utalása határozattal, a lakásotthonokban elhelyezett gyermekek gyámhatósági fenntartásos betétjében elhelyezett és összegyűjtött családi pótlékból különböző, a gyermekek részére történő pénzfelhasználás engedélyezése szintén határozati formában. A pénzfelszabadítás előtt - a felhasználni kívánt pénzösszeg mértékétől függően - jegyzőkönyvi nyilatkozatot kell felvenni az átmeneti nevelttel és gyámjával a

pénzfelhasználás, illetve befektetés céljára vonatkozóan, majd a későbbiekben a pénzfelhasználásról el kell számolnia a gyámnak, amely elszámolásról határozattal rendelkezik a gyámhivatal. Ha nem fogadható el az eseti számadása a gyámnak, úgy számadási pert kell indítani a gyámhivatalnak.

Az átmeneti neveltek esetleges gondozási helyének megváltoztatása, valamint ettől függetlenül a szülőkkel történő kapcsolattartások szabályozása, módosítása, a változó élethelyzetekhez igazítása további ügyintézési és döntési feladatokat jelent a gyámhivatalnak. A lakásotthonokban dolgozó gyámok személyében történt változások, ill. a gyermekek gondozási helyének változásával a gyámváltások ügyében szintén döntéseket kell hozni határozati formában.

/Mindezekon túlmenően a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló felnőtt személyek vagyoni és egyéb ügyei is folyamatosan visszatérő feladatokat jelentenek a gyámhivatal számára. 2008. december 31-én összesen 46 fő gondnokolt tartozott a gyámhivatal illetékességi területéhez, a 46 fő gondnokoltból 18 fő enyingi állandó bejelentett lakos./ A gondnoksági ügyek érinthetik, illetve több esetben érintik a kiskorúak ügyeit is, amennyiben kiskorú gyermek szülője áll gondnokság alatt, vagy a gyermek születését követően helyezi a bíróság a kiskorú szülőjét gondnokság alá.

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Átmeneti nevelésbe vételre nem kerülhet sor, ha a veszélyeztetettség megszüntetése és a gyermek gondozása megfelelően biztosítható a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes elhelyezéssel, családba fogadással, a gyermek átmeneti gondozásával, valamint fogyatékos és pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezése útján.

Az átmeneti és tartós nevelésbe vételek fenntartásának szükségességét továbbra is minden évben kötelező hivatalból felülvizsgálni, ez ügyben megadott határidőre dönteni kell. A felülvizsgálathoz ugyanúgy, mint az új átmeneti nevelésbe vételhez, jogszabályban meghatározott iratokat, nyilatkozatokat, illetve meghatározott körben javaslatokat, szakvéleményeket kell beszereznie a gyámhivatalnak. A hatályos jogszabályok alapján kötelező a 3 év alatti átmeneti nevelt gyermekek esetében a 6 hónaponkénti felülvizsgálat.

Az átmeneti, ill. tartós nevelés megszüntetésénél a gyermekek hazahelyezését követően egy év utógondozást rendel el a gyámhivatal. Az átmeneti, ill. tartós nevelésből önjogúvá vált fiatal felnőtt esetében kérelmére utógondozás, utógondozói ellátás ügyében kell határozattal dönteni (ez utóbbi teljes körű ellátást jelent), továbbá amennyiben a feltételek fennállnak, úgy otthonteremtési támogatás nyújtása az átmeneti nevelésből, ill. tartós nevelésből kikerült fiatal felnőttek részére. Az otthonteremtési támogatási kérelem esetén szintén ki kell rendelni utógondozót a fiatal felnőtt részére, aki segíti őt a támogatás igénybeviteléhez szükséges iratok beszerzésében és a kiutalt támogatásra vonatkozóan a pénzfelhasználásról történő elszámolásban.

Az utógondozói ellátás, mint teljes körű ellátás az átmeneti ill. tartós nevelésből – nagykorúságának elérése miatt - kikerülő fiatal felnőtt 24 éves koráig tarthat, amennyiben felsőfokú tanulmányokat folytat, úgy 25 éves koráig.

Az előző évek során elrendelt utógondozói ellátások közül az ellátás feltételeinek megszűnése miatt (pl.: tanulmányok befejezése, létfenntartás önálló biztosítása miatt) 2008. évben 2 fő esetben szűnt meg ez az ellátási forma. Új utógondozói ellátást 2 esetben rendelt el a gyámhivatal 2008. évben.

2008. évben 1 otthonteremtési támogatás iránti kérelem érkezett a gyámhivatalhoz, ez esetben 1.414.807,-Ft került kifizetésre.

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.

Gyermektartásdíj megelőlegezése ügyében 2008. évben 6 új kérelem érkezett a gyámhivatalhoz, amely 14 kiskorút érintett, ebből az adott évben 3 esetben engedélyezhető volt a támogatás kifizetése, az engedélyezés 10 kiskorút érintett.

2008. december 31-én (az előző években elrendeltekkel együttesen) megelőlegezésben részesült kiskorúak száma összesen 20 fő, a tárgyév folyamán kifizetett összeg: 1.964.500,-Ft volt, melynek fedezetét az otthonteremtési támogatáshoz hasonlóan szintén teljes egészében a központi költségvetés biztosította. A 20 fő kiskorúból 7 fő enyingi állandó bejelentett lakos.

A gyermektartásdíj megelőlegezésére vonatkozó lényeges jogszabályi változás 2008. évben nem volt, a megelőlegezésnek továbbra is akkor van helye, ha a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította, a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen (itt a gyámhivatalhoz megelőlegezés iránt benyújtott kérelem esetében a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 6 havi behajthatatlanságot kell igazolni), továbbá a gyermeket gondozó szülő, vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani, feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét. A gyermeket gondozó szülőnek a bíróságtól kell kérnie a végrehajtást, fontos, hogy az erre a célra rendszeresített nyomtatványon az ún. folyamatos tartásdíjra vonatkozóan is kérje a végrehajtást a bíróságtól.

A gyámhivatal a gyermektartásdíj behajthatatlanságát a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személy rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára (ingó, ingatlan vagyona) vezetett eredménytelen végrehajtást követően állapítja meg. Az eredménytelen végrehajtást kimondó végrehajtói foglalási jegyzőkönyv hat hónapnál régebbi nem lehet. A feltételek fennállása esetén a gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, illetve a már megállapított gyermektartásdíj továbbfolyósítható, addig az időpontig, ameddig a fiatal felnőtt középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat, de legfeljebb 20. évének betöltéséig.

A megelőlegezett gyermektartásdíjat a kötelezett (törvényben meghatározott kamattal) az államnak megtéríti. A meg nem térült összeget adók módjára kell behajtani.

A gyermektartásdíj megelőlegezésének folyósítási időtartama a feltételek fennállása esetén a kérelem gyámhivatalhoz történő benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. Indokolt esetben a megelőlegezés folyósítása – egy alkalommal – legfeljebb három évre ismételt elrendelhető. Nincs helye a megelőlegezés ismételt elrendelésének, ha a megelőlegezett gyermektartásdíj meg nem térült összegének adók módjára történő behajtása 3 éven át nem járt eredménnyel.

A gyermektartásdíj megelőlegezésére vonatkozóan a kérelemhez csatolandó iratok beszerzéséhez, a kérelmet tartalmazó nyomtatvány kitöltéséhez eddig is minden évben nagy segítséget jelent a Gyermekjóléti Szolgálatok családgyámogatóinak közreműködése, amelyre természetesen a továbbiakban is szükség van.

A családbafogadási eljárás útján gyámság alá helyezett gyermekek száma 2008. december 31-én összesen 11 fő volt, ebből 5 fő enyingi lakos. A családbafogadott gyermekek ügyeit továbbra is elkülönítetten kell kezelni a bíróság által gyámság alá helyezettektől, mivel a hatályos jogszabályok alapján a családba fogadások fenntartásának szükségességét évente kötelező hivatalból felülvizsgálni, és ez ügyben dönteni kell.

Az előző években bíróság által, vagy - árvaság miatt - a gyámhivatal által harmadik személyhez (nagykorú testvér, nagyszülő, stb.) gyámság alá helyezett, 2008. december 31-én nyilvántartott kiskorúak száma összesen: 17 fő volt, ebből 12 fő enyingi lakos.

Gyámság alatt álló (átmeneti, tartós neveltek, családbafogadott, ill. harmadik személynél elhelyezett) gyermekek száma 2008. december 31-én összesen 70 fő volt. Az összes gyámság alatt álló gyermekből 25 fő enyingi állandó bejelentett lakos. Valamennyi gyámság alatt álló gyermek esetében - hasonlóan a gondnokoltak ügyeihez - továbbra is kötelezően visszatérő feladat évente a számadások, jelentések vizsgálata, ez ügyben döntés meghozatala, vagyoni helyzetük, ellátásuk vizsgálata, egyes vagyoni ügyekben külön döntés meghozatala.

A nyilvántartott ingó- és ingatlan tulajdonos kiskorúak száma 2008. december 31-én: 176 fő volt, ebből 65 fő enyingi állandó bejelentett lakos. Külön gyámhatósági fenntartásos betétállománnyal összesen 77 fő rendelkezett, amelyben elhelyezett összeg 2008. december 31-én: 67.887.277,-Ft volt.

A gyámhatósági fenntartásos betéttel összesen rendelkező kiskorúak közül 19 fő enyingi lakos, az enyingi lakosú kiskorúak betétállománya: 33.619.593,-Ft volt. A gyámhatósági fenntartásos betétkönyvek, forintszámlák megnyitása, esetleges áttétele, ill. megszüntetése kizárólag gyámhivatali határozattal történhet, ezek szintén további feladatokat rónak az ügyintézőkre.

2008. évben 20 új kapcsolattartási ügyben folytatott eljárást a gyámhivatal, ez csekély mértékben ugyan, de emelkedett az előző évhez képest.

2008. évben 3 kiskorú esetében járult hozzá a gyámhivatal apaság vélelmének megdöntése iránti per megindításához. Képzelt személy apaként történő bejegyzésére 2008. évben 2 esetben került sor. Az előző években - családi jogállás ügyben - megindult bírósági perek folyamán, vagy befejezésük után, valamint a szülők bírósági eljáráson kívüli gyámhivatalnál tett önkéntes nyilatkozata alapján 2008. évben 9 esetben rendeződött a családi jogállás teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal.

A fenti adatok között továbbra sem szerepelnek a kiskorúakkal kapcsolatos társhatósági, illetőleg bírósági megkeresések teljesítése, a gyámság, valamint a szülői felügyelet alatt álló gyermekek vagyoni, és egyéb ügyeivel kapcsolatosan folyamatosan beérkező kérelmek elbírálása, nyilvántartások vezetése, erre vonatkozóan külön statisztika nem készült, a feladatok ellátása továbbra is elsősorban a gyámhivatali ügyiratforgalomban, illetőleg a határozatok számában mutatható ki. A gyámhivatali feladatok ellátása során az ügyfelek írásbeli nyilatkozatát, kérelmét továbbra is ki kell egészíteni a jegyzőkönyvbe foglalt - személyes meghallgatásuk alkalmával tett - szóbeli nyilatkozattal, ez utóbbi feladat minden ügyben jelentős mértékű időt vesz igénybe. Az eljárások során szükség esetén (az ügyfél egészségi állapota, vagy egyéb okból) a gyámhivatali ügyintézők a megfelelő tájékoztató iratokkal együtt lakó-ill. tartózkodási helyén változatlanul felkeresik az érintetteket (kórházban is) és helyszíni jegyzőkönyv felvétele során rögzítik nyilatkozatukat.

A gyámhivatal munkatársai 2008. évben is ellátták azokat a feladatokat, amelyek a védelembe vételek, azok felülvizsgálata, esetleges megszüntetése, az ideiglenes hatályú elhelyezések, továbbá családi jogállás rendezésére vonatkozóan az Enying Város területén a jegyzői I. fokú gyámhatósági hatáskörben felmerültek. A jegyzői feladat és hatáskörbe tartozó – más szerv megkeresésére szükséges - ügygondnok, eseti gondnok kirendelése, felmentése vonatkozásában felmerült feladatokat szintén a gyámhivatal munkatársai végezték el, mert 2007. április 01. napjától nincs önálló jegyzői gyámhatósági feladatokat ellátó ügyintéző. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a városi gyámhivatal feladat és hatáskörébe tartozó feladatok ellátását megnehezíti, hogy a - gyámhivatal székhelye szerinti - jegyzői I. fokú gyámhatósági ügyek intézése a városi gyámhivatali munkára fordítható időt terheli.

A gyámhivatali feladatok ellátása során a gyámhivatal valamennyi munkatársa a fentiekén kívül továbbra is rendszeres kapcsolatban áll a települések Polgármesteri Hivatalának jegyzői, gyámügyi feladatokat ellátó ügyintézőivel, a Gyermejkölési Szolgálatok családgondozóival, az átmeneti, tartós neveltek gyámjaival, valamint a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatok dolgozóival. Fejér megyében - átszervezés miatt - a szakszolgálat elnevezése Fejér Megyei Önkormányzat Gyermekvédelmi Központja.

Enying, 2009. március 19.

Egyesített Szociális Intézmény

8130 Enying, Szabadság tér 2.
Tel/Fax: 22/372-311; 22/572-065
e-mail: enying@egyszocint.axelero.net

2009 MARE 31	
0111895-1/2009.	
Tóth D	

Szám: 57/2009

Tárgy: értékelés

Átfogó értékelés Enying város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról a 2008. évben

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 96.§ (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig –a külön jogszabályban meghatározott tartalommal- átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő testület, illetve a közgyűlés megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A beszámoló tartalmi követelményeit a 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

Enying városban a gyermekjóléti szolgáltatást az Egyesített Szociális Intézmény Gyermekjóléti Szolgálatja biztosítja. A családgondozói feladatokat két családgondozó látja el.

A városban nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma **2008. december 31-én 66 fő** volt. A tárgyévben 15 veszélyeztetett kiskorú került nyilvántartásba és 16 gyermek került ki onnan eredményesség, nagykorúvá válás vagy szakellátásba kerülés miatt. A tavalyi évben gyermekjóléti szolgálatunk alapellátásban 20 családot, illetve 45 gyermeket, védelembe vétel keretében 11 családot, illetve 18 gyermeket gondozott. Átmeneti nevelésbe vételre tavaly egy esetben került sor a szülők kérésére, mivel egyikük sem vállalta tovább a gyermek nevelését. A tavalyi évben átmeneti nevelésbe 9 kiskorú részesült. Utógondozottként egy család három gyermekét gondoztuk. Összesen tehát 37 család 75 gyermekével kapcsolatban végeztünk folyamatos gondozási tevékenységet. Emellett eseti gondozásban számos családdal kerültünk átmenetileg vagy tartósan kapcsolatba, ahol azonban az alapellátásba vétel a probléma eseti jellege miatt nem bizonyult indokoltnak.

A gondozási tevékenységben érintettek között kiugróan megemelkedett a védelembe vett kiskorúak száma (11 család, 18 gyermek), elsősorban szabálysértések és bűncselekmények elkövetése miatt. Jellemzően olyanok érintettek, akik a védelembe vételi határozat megszületését követően egy évnél rövidebb időn belül válnak nagykorúvá.

2008.	Alapellátásban gondozott	Védelembe vett	Utógondozott	Átmeneti nevelt	Összesen
Gyermekek száma	45	18	3	9	75
Érintett családok száma	20	11	1	5	37

Enying Város Gyermekjóléti Szolgálatához a 2008. évben összesen 204 jelzés érkezett a jelzőrendszer tagjaitól. Ezek zöme, 176 a Török Bálint, új nevén a Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskolától. Az iskolai jelzések alapvetően két nagy csoportba sorolhatók: igazolatlan mulasztással kapcsolatos jelzések, illetve a gyermekek kirívó magatartásproblémáival kapcsolatosak. Az iskola saját tájékoztatása szerint nem jelez minden esetben, mert a kisebb kihágási ügyeket igyekszik saját hatáskörében intézni. A visszatérő, folytonosan előforduló vagy a gyermekek egészségét, testi épségét, oktathatóságát veszélyeztető esetekről azonban mindig érkezik jelzés.

A problémák zöme az iskolában, az osztálytermekben csapódik le, ezt mutatja, hogy messze innen érkezik hozzánk a legtöbb jelzés. A problémák egyre súlyosabbak, egyre nehezebben kezelhetők az iskola és a gyermekjóléti szolgálat rendelkezésére álló eszközökkel. Komoly gondot okoz az iskolai agresszió, az olyan gyermekek számának rohamos emelkedése, akik viselkedése nemcsak a tanórát zavarja, hanem társaik testi épségét is veszélyezteti. A közösség szempontjából kevésbé, a gyermek szempontjából szintén komoly gond azok helyzetének rendezése, akik hetekig vagy hónapokig elmulasztják tankötelezettségük teljesítését. Az iskola jelzését követően a gyermekjóléti szolgálat családgondozója felkeresi a családot, de ha ott a mulasztáson kívül más problémát nem talál (a családi háttér rendezett, a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését más nem veszélyezteti), a kezdeményezett eljárás nem feltétlenül hoz eredményt. Az ilyen gyermekek ösztönzése a tizennyolc éves korig tartó tanulásra szinte lehetetlen. A pénzbírság az egyetlen visszatartó erővel bíró retorzió. A magatartási problémák, agresszió terén ugyanez a helyzet, szintén nehéz vagy lehetetlen megfelelően szankcionálni.

A 2008. évben gyermekjóléti szolgálatunk felé öt esetben jelzett egészségügyi szolgáltató, ebből kétszer a védőnői szolgálat. Egy esetben a bíróság, kétszer a pártfogó felügyelői szolgálat, illetve négyszer az Enyingi Önkormányzat Jegyzője jelzett. A tavalyi évben nőtt az állampolgári jelzések száma, nyolc esetben történt ilyen, de arányuk a jelzésszám egészéhez képest még mindig nem számottevő.

A tavalyi év 702 gondozási esetéből 358 történt önkéntesen, a szülő vagy a gyermek kezdeményezésére, 68 a jelzőrendszer kezdeményezésére, 86 esetben a hatóságok kötelezték a családokat a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködésre, 190-szer pedig a gyermekjóléti szolgálat maga kezdeményezte a kapcsolatfelvételt.

A gondozási folyamat során a gyermekjóléti szolgálat a családokban összetett problémákkal találkozhat. Így lehetséges, hogy a 702 gondozási esetben 1182 problémával kapcsolatban nyújtottunk segítséget. Ezek mintegy egyharmada, 304 gyermeknevelési probléma volt 336 anyagi természetű, 140 gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, 123 magatartászavar, teljesítményzavar, 128 valamilyen családi konfliktus, 82 a család életvitelével kapcsolatos probléma, 27 szülői elhanyagolás, 11 szenvedélybetegségből, 15 fogyatékoságból adódó, illetve 16 családon belüli fizikai vagy lelki bántalmazás.

Szolgálatunk szakmai tevékenysége keretében 473-szor nyújtott információt, 189-szer tanácsadó szolgáltatást, tíz alkalommal segítő beszélgetést, 250-szer működött közre hivatalos ügyek intézésében, 285-ször kerestük fel személyesen a családokat, nyolcszor közvetítettünk ügyfeleket más szolgáltatásba, védelembé vételi vagy felülvizsgálati tárgyalásra tizenöt-ször került sor. Szakmaközi megbeszélés három, esetkonferencia öt alkalommal történt.

Tavaly nyolc szabálysértésről és hat bűncselekményről kaptunk hatósági jelzést, amit gyermek- vagy fiatalkorúak követtek el településünkön. Innen ered a védelembé vételek

számának ugrásszerű emelkedése. Megemlítendőek továbbá azok a szabálysértések is, melyeket a szülő/gondviselő követ el, amikor a gyermek hosszú ideig nem jár iskolába, sőt, újabban több esetben a tanuló meg sem kezdte a tanévet.

Gyermekjóléti szolgálatunk 2008-ban is megszervezte az ingyenes nyári gyermekétkeztetést. Az ellátásban 93 rászoruló, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek részesülhetett 30 munkanapon keresztül. A családok többsége örömmel élt a felkínált lehetőséggel, aki azonban két napon át nem vitte el az ételt a konyháról, kikerült a jogosultak köréből és új családot kerestünk helyette. Erre a rendelkezésre álló források lehető leghatékonyabb felhasználása miatt került sor. A családok elfogadták az ingyenes étkezés feltételeit, és többségük előre jelezte, hogy a későbbiekben is élne a lehetőséggel.

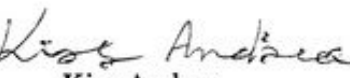
2009. március 24-én lezajlott az évenként esedékes gyermekvédelmi tanácskozás az Egyesített Szociális Intézményben. A jelzőrendszer tagjai fő problémaként az iskolai agressziót, a tankötelezettség teljesítésének elmulasztását, illetve a negatív szülői mintákat határozták meg. Utóbbi téren különös hangsúlyt kaptak a tartósan elhanyagolt, fejtevekkel fertőzött gyermekek, akiknek helyzetén a jelzőrendszer tagjainak folyamatos együttműködése ellenére sem sikerül változtatni. Az óvodában egyre gyakoribb, hogy a kicsik olyan halmozottan hátrányos helyzetű családokból érkeznek, ahol a szegénységet a pozitív családi minták hiánya kíséri, így a gyermek értelmi, érzelmi fejlettsége, illetve szocializációs szintje jelentősen elmarad társaitól. Az ilyen kisgyermek a későbbiekben fel kell hogy zárkózzon a többiekhez, amennyiben pedig ez nem sikerül, jelentős hátránnyal indul az iskolában. A nevelési hiányosságok közvetlenül elvezetnek ahhoz a helyzethez, melyről a tanácskozáson az iskola képviselője beszámolt: ugrásszerűen nőtt az olyan diákok száma, akik a tanórán kezelhetetlenek, zavarják a tanítást, sőt olykor fizikailag veszélyeztetik társaikat, ezzel párhuzamosan pedig egyre több az olyan szülő, aki arról panaszkodik, hogy nem tud bánni gyermekével, nem tudja fegyelmezni.

A negatív folyamatok kezelése érdekében konszenzus alakult ki a tanácskozás résztvevői között, miszerint nagy szükség lenne egy főállású pszichológus szakember tevékenységére Enyingen. Munkája olyan területet fedne le, amely jelenleg ellátatlan. Hiányzik a hatékonyabb és eredményesebb oktatói, nevelői munkához, de jelenléte sokat javítana a családsegítő és a gyermekjóléti szakterületek hatékonyságán is. Amellett, hogy foglalkozni kellene a problémás, kezelhetetlen magatartású, lelkileg sérült kamaszokkal, az óvodások fejlesztésével, a problémás szülőkkel, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatok munkáját is támogathatná, mert a világválság idején számos családot érint a létbizonytalanság, az anyagi, családi, kapcsolati problémák megsokszorozódása. Jelenleg szakértő, a laikus szinten túlmutató lelki segítségnyújtást nem tudunk biztosítani. **Feltétlenül javasoljuk tehát a tanácskozás valamennyi résztvevőjével egyetértésben egy főállású pszichológus alkalmazását.**

Enying, 2009.03.23.

Tisztelettel:

Enying Város Önkormányzat
Egyesített Szociális Intézmény
8130 Enying, Szabadság tér 2.
Tel.: 22/372-311
372-191
Fax: 22/372-002

Kiss Andrea
mb. intézményvezető